

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

par grozījumiem kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikā

2024.gada 4.jūlijs
Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

Konsultāciju dokumenta kopsavilkums	3
Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība	3
1) Pamatojums	3
2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas.....	4
3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	4
4) Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt.....	5

Pielikumā:

Lēmuma projekts "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022.gada 29.augusta lēmumā Nr.1/12 "Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodika".

Konsultāciju dokumenta kopsavilkums

Konsultāciju dokumenta mērķis ir informēt sabiedrību un uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) izstrādāto lēmuma projektu "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022.gada 29.augusta lēmumā Nr.1/12 "Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodika"" (turpmāk – Grozījumu projekts).

Grozījumu projekts paredz:

- 1) papildināt Regulatora 2022.gada 29.augusta lēmumu Nr.1/12 "Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodika" (turpmāk – Metodika) ar pārejas punktu, kas noteic, ka Regulators 2024.gadā nenosaka kapitāla atdeves likmi tādu regulējamo pakalpojumu tarifu projektu aprēķināšanai, kuru tarifu aprēķināšanas metodikas paredz regulatīvos periodus. Vienlaikus komersanti, kas sniedz pakalpojumus, kuru tarifu aprēķināšanas metodika paredz regulatīvo periodu, var lūgt Regulatoram noteikt kapitāla atdeves likmi tarifu projekta, kura spēkā stāšanās plānota 2025.gadā, aprēķināšanai, un tādā gadījumā ne vēlāk kā divus mēnešus pēc likmes noteikšanas datuma komersants iesniedz Regulatorā jaunu tarifu projektu;
- 2) precizēt Metodikas 5.pielikumu "Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo aktīvu klasifikācija un minimālie lietderīgās lietošanas laiki", papildinot to ar atsevišķi izdalītām aktīvu apakšgrupām (2.2.5.3. "Ūdenstorņi" un 3.7.¹ "Iekārtu vadības un automātikas sadalnes iekštelpās") un to minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem.

Grozījumu projekta plānotais spēkā stāšanās laiks – 2024.gada 9.augusts.

Priekšlikumus un komentārus par Grozījumu projektu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, līdz 2024.gada 19.jūlijam.

Regulatora sagatavotais Grozījumu projekts ir pievienots šā dokumenta pielikumā.

Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība

1) Pamatojums

• Pārejas punkta (42.¹) iekļaušana Metodikā

Metodikas 14.punkts noteic, ka Regulators reizi gadā līdz 1.septembrim sagatavo kapitāla atdeves likmes aprēķinu un ar lēmumu nosaka kapitāla atdeves likmi. Regulatora noteikto kapitāla atdeves likmi komersants piemēro, izstrādājot tarifu projektu, kura spēkā stāšanās datums plānots nākamajā kalendārajā gadā pēc Regulatora lēmuma par kapitāla atdeves likmes noteikšanu pieņemšanas dienas.

Ņemot vērā, ka 2023. un 2024.gada laikā Regulators saņēma elektroenerģijas un dabasgāzes sistēmas operatoru viedokļus par 2023.gadā aprēķināto likmes vērtību un nepieciešamajām izmaiņām kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodoloģijā, Regulators 2024.gada pirmajā pusgadā vērtēja Metodikas izmaiņu nepieciešamību. Izvērtējumā tika secināts, ka nozarēs, kurās plānota pāreja no reālās uz nominālo likmi, 2026.gadā, kad vairākiem komersantiem sāksies jauni regulatīvie periodi, kapitāla atdeves likmes, ņemot vērā prognozētās procentu likmju izmaiņas finanšu tirgos, tuvināsies tā brīža tirgus līmenim. Vienlaikus tika secināts, ka komersantu piedāvātās Metodikas izmaiņas būtu jāvērtē kontekstā ar veiktajiem grozījumiem Elektroenerģijas tirgus likumā un Enerģētikas likumā, kas paredz ieviest maksimālo tarifu vērtību novirzes līmeni, kurš Regulatoram tarifu aprēķināšanas metodikās jānosaka līdz 2025.gada 1.jūlijam. Regulators saredz arī nepieciešamību izvērtēt Metodikas iespējamās izmaiņas saistībā ar inovāciju veicināšanas pasākumiem.

Ņemot vērā, ka regulētajiem komersantiem šobrīd spēkā esošie regulatīvie periodi nebeidzas pirms 2025.gada 31.decembra, Regulators saskata lietderību 2024.gadā nenoteikt kapitāla atdeves likmi 2025.gadam tiem pakalpojumiem, kuru tarifu aprēķināšanas metodikas paredz regulatīvos periodus, un attiecīgi papildināt Metodiku ar pārejas noteikumu 42.¹punktu. Tas ļautu atslogot administratīvo resursu un sagatavot vispusīgi izvērtētus Metodikas grozījumus, tostarp nodrošinot konsekventu pieeju kopsakarā ar maksimālo tarifu vērtību novirzes līmeni, kas tiks noteikts tarifu aprēķināšanas metodikās līdz 2025.gada 1.jūlijam.

Vienlaikus pārejas noteikumu punkts arī paredz, ka komersants, kas sniedz pakalpojumu, kuru tarifu aprēķināšanas metodika paredz regulatīvo periodu, jaunu tarifu noteikšanas nepieciešamības gadījumā var lūgt Regulatoram noteikt kapitāla atdeves likmi individuāli tarifu projekta sagatavošanai un divu mēnešu laikā pēc likmes noteikšanas iesniegt aprēķinātu tarifu projektu.

- **Papildinājumi Metodikas 5.pielikumā**

Papildus Regulators ir konstatējis nepieciešamību veikt izmaiņas Metodikas 5.pielikumā, izdalot atsevišķi divas ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo aktīvu apakšgrupas:

- 2.2.5.3. "Ūdenstorņi" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 50 gadi. Šis inženierbūves ir nodalītas atsevišķi no ēkām un konstrukcijām, ņemot vērā to specifisko izmantošanu ūdensapgādes pakalpojumu nodrošināšanā un tiem piemēroto slodžu atšķirības no ēkām un to konstrukcijām.
- 3.7.¹ "Iekārtu vadības un automātikas sadalnes iekštelpās" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 15 gadi. Šī apakšgrupa paredzēta ūdenssaimniecības iekārtu (notekūdeņu attīrīšanas iekārtu, ūdens ieguves un sagatavošanas iekārtu, lielas jaudas kanalizācijas sūkņu staciju u.tml.) vadības un automātikas sadalnēm, kuras izvietotas iekštelpās nekaitīgos apstākļos (vai ar atbilstošu aizsardzību).

2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas

Grozījumu projekta izstrādē netika iesaistītas citas institūcijas.

3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Grozījumu projektā ietvertais regulējums tiešā veidā neietekmēs sabiedrisko pakalpojumu lietotājus.

Pārejas noteikumu punkta par kapitāla atdeves likmes nenoteikšanu 2024.gadā iekļaušana faktiski neietekmēs sabiedrisko pakalpojumu sniedzējus, kuru sniegto pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika paredz regulatīvos periodus, jo šobrīd spēkā esošie regulatīvie periodi nebeidzas pirms 2025.gada 31.decembra. Savukārt, ja saistībā ar būtisku apstākļu izmaiņām kādam no šiem komersantiem būtu nepieciešamība iesniegt Regulatoram jaunu tarifu projektu, kura spēkā stāšanās datums paredzēts 2025.gadā, piedāvātā metodikas redakcija paredz noteikt atdeves likmi pēc atsevišķa komersanta lūguma.

Metodikas 5.pielikuma precizēšana savukārt ļaus regulētajiem ūdenssaimniecības komersantiem vienkāršāk un precīzāk uzskaitīt un aprēķināt tarifos iekļaujamās pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma izmaksas.

4) Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Ietekme saistībā ar 42.¹punkta iekļaušanu Metodikā nav sagaidāma, ņemot vērā, ka komersantiem šobrīd spēkā esošie regulatīvie periodi nebeidzas pirms 2025.gada 31.decembra.

Savukārt Metodikas 5.pielikuma precizēšana ļaus regulētajiem ūdenssaimniecības komersantiem precīzāk uzskaitīt un aprēķināt tarifos iekļaujamās nolietojuma un vērtības norakstījuma izmaksas, lai gan īstermiņā komersantiem var rasties neliels papildu administratīvais slogs grāmatvedības uzskaites sakārtošanai atbilstoši Grozījumu projektā paredzētajām izmaiņām.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

**Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022.gada 29.augusta
lēmumā Nr.1/12 “Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodika”**

Izdoti saskaņā ar likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”
9.panta pirmās daļas 2.punktu un 25.panta pirmo daļu,
Elektroenerģijas tirgus likuma 8.panta sesto daļu, 16.panta
pirmo un trešo daļu un 20.panta pirmo daļu, Enerģētikas
likuma 6.panta 3.¹daļu, 15.panta 1.¹daļu un 85.panta
pirmo daļu, Pasta likuma 27.¹panta otro daļu un 32.panta otro daļu

1. Izdarīt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022.gada 29.augusta lēmumā Nr.1/12 “Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodika” (Latvijas Vēstnesis, 2022, 168.nr.) šādus grozījumus:

- 1.1. papildināt lēmumu ar 42.¹punktu šādā redakcijā:

“42.¹ Regulators 2024.gadā neveic šīs metodikas 14.punktā noteikto kapitāla atdeves likmes aprēķinu un līdz 2024.gada 1.septembrim nenosaka kapitāla atdeves likmi tarifu projektu aprēķināšanai tiem regulējamiem sabiedriskajiem pakalpojumiem, kuru tarifu aprēķināšanas metodikās ir paredzēti regulatīvie periodi. Komersanti, kuru sniegto pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas paredz regulatīvos periodus, var iesniegt Regulatoram lūgumu noteikt kapitāla atdeves likmi tarifu projekta, kura spēkā stāšanās datums plānots 2025.gadā, aprēķināšanai pirms tarifu projekta iesniegšanas. Šādā gadījumā Regulators kapitāla atdeves likmi nosaka attiecīgajam komersantam un komersants aprēķināto tarifu projektu iesniedz Regulatoram ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc lēmuma par kapitāla atdeves likmes noteikšanu spēkā stāšanās dienas.”;

- 1.2. papildināt 5.pielikuma tabulu “Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo aktīvu klasifikācija un minimālie lietderīgās lietošanas laiki” ar šādām aktīvu apakšgrupām:

“

2.2.5.3.	Ūdenstorņi	50
----------	------------	----

”;

“

3.7. ¹	Iekārtu vadības un automātikas sadalnes iekšstelpās	15
-------------------	---	----

”.

2. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.